

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Diarienummer: **N2018/04684/BB**

Stockholm december 2018

Till: n.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: helene.lassi@regeringskansliet.se

Remiss av Boverkets rapporter 2018:22 Dokumentationssystem för byggprodukter, 2018:23 Klimatdeklaration av byggnader samt delbetänkandet SOU 2018:51 Resurseffektiv användning av byggmaterial.

Generella kommentarer

Riksbyggen är positivt inställda till Boverkets rapporter 2018:22, 2018:23 samt delbetänkandet SOU 2018:51. Riksbyggen anser att det behövs styrmedel som kompletterar de frivilliga åtaganden som byggsektorn i Sverige åtagit sig, såsom Färdplanen inom Fossilfritt Sverige. För att klara utmaningarna kring minskad klimatpåverkan, resurseffektivitet och materialåtervinning behöver förhållningssätt ändras. Initialt kan en del av förslagen innebära kostnadsökningar för branschen, varför det är motiverat att fundera på hur staten bäst lägger en incitamentsstruktur med låga trösklar. Det är viktigt att även små och medelstora aktörer har möjlighet att delta i en omställningsprocess.

Dokumentationssystem för byggprodukter, rapport 2018:22

Riksbyggen är positiva till förslaget krav på loggbok och anser att förslaget kommer att öka spårbarheten och underlätta ett framtida återbruk och återvinning av byggprodukter. Det finns också fördelar ur ett fastighetsförvaltande perspektiv, där vi som långsiktig aktör har ett naturligt fokus på byggprodukters livslängd och vilka fotavtryck de ger.

Riksbyggen använder i dagsläget klassningssystemet Miljöbyggnad vid nyproduktion, där en loggbok är del av projektering och byggnation. I Miljöbyggnad är information av byggvarors placering och mängd på guldnivå, vilket motsvarar de högst ställda kraven. Riksbyggen bedömer att ett lagförslag som speglar spjutspetsen av det branschen presterar i dagsläget, kan försvåra för många aktörer och medföra ökade kostnader.

Riksbyggen tycker det är viktigt att det ska vara tydligt vilka byggprodukter som ska loggas i en loggbok. I systemet Miljöbyggnad har det tydliggjorts vad som ska loggas, i form av BSAB-koder.

Riksbyggen anser att kravet på att hålla loggboken aktuell under hela dess livslängd kan bli en utmaning, inte minst kompetensmässigt. Riksbyggen utvecklar

bostadsrättsföreningar, vilket är egna juridiska personer. I praktiken skulle det innebära ett åtagande för styrelsen i föreningen, som oftast består av lekmän. En utmaning i sammanhanget är att en bostadsrättsinnehavare ofta vidtar åtgärder där inte styrelsen har rådighet över val av material.

Riksbyggen tycker att det behövs stöd i form av kunskapshöjning och vägledning gällande hur aktörer ska gå tillväga för att upprätta en loggbok och hur loggboken ska förvaltas.

Gällande innehållsdeklaration hänvisar Riksbyggen till den gemensamma position Riksbyggen tillsammans med HSB, SABO, Fastighetsägarna, Sveriges Byggindustrier och Hyresgästföreningen undertecknade i maj 2018. I positionen lyftes vikten av en fullständig innehållsdeklaration fram. Utan en fullständig innehållsdeklaration, utöver det som lagkravet kräver idag, kommer inte loggboken vara tillräckligt för att skapa giftfria och resurseffektiva kretslopp. Se bilaga 1.

Klimatdeklaration av byggnader, rapport 2018:23

Riksbyggen är positiva till förslaget, eftersom vi menar att det kommer att krävas incitament för att en minskad klimatpåverkan under byggskedet ska kunna uppnås.

Riksbyggen tycker att det behövs av två skäl. I ett första steg handlar det om att öka kunskapsnivån och kännedom om klimatpåverkan. Det andra steget handlar om att påverka materialtillverkarna att ta fram relevant och aktuell data, för att på sikt ska kunna sätta kravnivåer att utgå från. Riksbyggen tror att klimatdeklaration av byggnader kommer att öka kunskapen och medvetenheten hos aktörer i branschen. Kravet i sig kommer i ett initialt skede inte leda till att materialval med lägre klimatpåverkan används – utan här behövs andra åtgärder genomföras.

Riksbyggen bedömer att Boverkets förslag till begränsad Livscykelanalys (LCA) innebär en osäkerhet. Riksbyggen är en långsiktig aktör och anser att det finns en risk i att utelämna stora delar av livscykeln. Det kan riskera att styra fel avseende materialval, då långsiktighet inte är en självklarhet inom branschen. Att material med kortare livslängd väljs till fördel för andra, får effekt i underhållsskedet, och det kan innebära att material behöver bytas ut i förtid. Ur klimatsynpunkt och ur ett livscykelperspektiv, är det viktigt att beakta driftskedet.

En LCA genomförd för Riksbyggens projekt Brf Viva (Kurkinen et al., 2015, Energi och klimateffektiva byggsystem, Miljövärdering av olika stomalternativ) visar att underhållsperspektivet kan ha en stor inverkan på den totala klimatpåverkan, men även att dataunderlag för drift och underhåll är bristfälligt. Riksbyggen förespråkar framtagande av bättre data för användningsskedet (modul B1-B7), samt att lagförslaget utökas att inkludera detta framöver.

Riksbyggen anser att en LCA bör genomföras i ett tidigt skede för att kunna använda resultaten som beslutsunderlag med målsättning att uppnå en minskad klimatpåverkan. Lagförslaget riskerar att innebära att analysen genomförs i ett senare skede, s.k. bokförings LCA. Det verkliga scenariot kan bli att det inte blir önskad effekt och en lägre klimatpåverkan. Därför är det av stor vikt att den vägledning som Boverket tar fram, tydligt visar hur man på ett optimalt sätt kan arbeta med LCA i sina projekt för att uppnå faktisk klimatnytta.

Riksbyggen tillstyrker att staten finansierar en nationell databas med klimatdata, eftersom framtagande och insamlande av klimatdata är svårhanterligt av branschen.

Delbetänkandet SOU 2018:51 Resurseffektiv användning av byggmaterial

Riksbyggen hänvisar till den gemensamma position Riksbyggen tillsammans med HSB, SABO, Fastighetsägarna, Sveriges Byggindustrier och Hyresgästföreningen undertecknade i maj 2018. I positionen lyftes vikten av en fullständig innehållsdeklaration fram. Utan en fullständig innehållsdeklaration, utöver det som lagkravet kräver idag, kommer inte loggboken vara tillräckligt för att skapa giftfria och resurseffektiva kretslopp. Se bilaga 1.

Med vänlig hälsning

Karolina Brick
Miljöchef
Tfn: 0702915447
e-post: karolina.brick@riksbyggen.se

Bilaga 1

Construction product regulation (CPR) (EU) No 305/2011 Position paper - 22.05.2018

The Swedish Association of Public Housing Companies (SABO), HSB, Riksbyggen, the Swedish Construction Federation, the Swedish Union of Tenants and the Swedish Property Federation welcome a revision of the CPR in order to streamline the regulation to match the current political framework and ambitions of the European Commission and the member states of the European Union, such as the Circular Economy. A revised regulation must be done with regard to environmental aspects while at the same time minimizing unnecessary costs and administrative burdens for suppliers of construction products.

Background

The construction and building sector in the EU accounts for roughly 50% of all material consumption, 50% of energy use and 33% of water consumption. Construction waste increased between 2004 – 2014 with 57% in the EU and the potential for recycling is high as demolished buildings may contain materials of high value. However, this potential is not utilized due to the risk of harmful substance in construction waste, making recovery of resources economically unviable. Sourcing and analyzing materials are proven to be very costly.

Knowledge regarding the content of construction products is essential to improve resource efficiency and to eliminate substances which can have a negative impact on human health and ecosystems. This is currently not required under EU law.

In lack of EU-wide regulation, different market actors in members states have set up parallel systems for environmental assessment which creates market fragmentation and unnecessary administrative costs. By addressing this issue at an EU-level one can improve resources efficiency, remove barriers to trade and eliminate chemical substances in building materials which can be harmful to human health and ecosystems.

Proposal

The signatories of this position paper suggest the following revisions:

- **The information requirements regarding chemical substances (art 6.5) in the declaration of performance (DoP) should be extended to substances having a harmonized classification under the EC 1272/2008, CLP (Annex VI).** The extension of information on chemical substances would benefit actions to reduce human exposure from potentially hazardous substances in the indoor environment and reduction of hazardous substances in our ecosystems. This extension is also important due to the long-life cycle of construction products and that knowledge about the chemical substances and combination effects of chemicals is developed continuously. In addition, information regarding chemical substances in construction products will enable an increased rate of recycling as the sourcing and analyzing of harmful substances potentially found in waste is very costly.
- **Information in the DoP should be expanded and include information on climate impact from the resource and manufacturing process.** This should be done in accordance with the European standard on life cycle assessment EN 15804.
- **The DoP should also include information on how to de-construct and recycle materials at the end of their life-cycle.** This should be done in accordance to existing standards and frameworks such as EN15805 and Level(s).

Anders Nordstrand, CEO, The Swedish Association of Public Housing Companies (SABO)

Anders Lago, Chairman, HSB

Leif Linde, CEO, Riksbyggen

Catharina Elmsäter-Svärd, CEO, The Swedish Construction Federation

Marie Linder, President, The Swedish Union of Tenants

Reinhold Lennebo, CEO, The Swedish Property Federation